

Redakcija: aprava: Ljubljana, Kopitarjeva 1. Telefon 22-21-25 44. Mesecna naročnina 20 Lr. — Ček. rač. Ljubljana 18.250 na naročnika in 18.250 na izdajatelja. Izdajatelj: Slovenski narodni glasnik. Uredništvo: UPI & A. Milano. Reprograf: na vrhu.

SLOVENE

JANUAR 1945

20

SOBOTA

Die Winterschlacht im Osten tobt mit grösster Erbitterung

Schwere Strassenkämpfe in Krakau und Litzmannstadt — Sowjetische Froht nördlich des Platten-Sees durchstossen — Durchbruchversuche der Bolschewisten zwischen der Rominter Heide und Gumbinnen gescheitert — Im Westen heftige Feindangriffe im Raum von Malmedy und an der Sauer

Aus dem Führerhauptquartier, 19. Januar, DNB. Das Oberkommando der Wehrmacht gibt bekannt:

Die Besatzung von Budapest nahm in der vergangenen Nacht ihre Stellungen auf der Westufer der Donau zurück. Die nachdrängenden Bolschewisten wurden blutig abgewiesen.

Nördlich des Platten-Sees haben mehrere Angriffskolonnen die bolschewistische Front durchstossen und sind im Vordringen nach Osten. Auch nördlich der Donau durchdrangen unsere Truppen im Angriff die Stellungen der Sowjets, gewannen mehrere Kilometer Boden und brachten zahlreiche Beute und Gefangene ein.

Im ungarisch-slowakischen Grenzgebiet flaute die feindliche Angriffstätigkeit ab.

In der Ost-Slowakei verliefen unsere Abwehrbewegungen wie vorgehen. Nördlich Neu-Sandez dauern die harten Abwehrkämpfe an.

An der gesamten Front von den Nordhängen der Karpaten bis zur Memel tobt die Winterschlacht um den deutschen Ostraum mit grösster Erbitterung. Zwischen Krakau, Tschernostochau, Litzmannstadt, Kutno und der Weichsel vorstossende sowjetische Panzerspitzen wurden zum Kampf gestellt. In den Strassen von Krakau und Litzmannstadt wird erbittert gekämpft. Im Bogen der mittleren Pilica brachten unsere heldenmütig kämpfenden Truppen dem Feind bei der Abwehr seiner zahlreichen Angriffe hohe blutige und materielle Verluste bei. Nördlich der Weichsel stehen unsere Verbände bei Plohn, Miellau, Krasnosiele und Scharfenwiese in heftigen Abwehrkämpfen mit dem nach Westen und Norden drängenden Gegner. Im Frontbogen östlich der masurischen Seenplatte lebte die Gelechtsfähigkeit auf. Zahlreiche sowjetische Vorstösse blieben in unserem Abwehrfeuer liegen.

Durchbruchversuche der Bolschewisten zwischen der Rominter Heide und Gumbinnen scheiterten. Im Raum nördlich der Stadt drangen feindliche Panzer bis an den Oberlauf der Inster vor. Gegenangriffe sind im Gange.

In den Grosskämpfen nördlich der Weichsel und im ostpreussischen Grenzgebiet wurden gestern 146 sowjetische Panzer vernichtet.

Im Westen nahmen unsere Truppen in überraschendem Angriff den Ort Zetten nordwestlich Nimwegen. Feindliche Gegenstösse scheiterten.

Bei Maaseyck konnten die Angriffe der Engländer trotz Verstärkung durch mehrere Divisionen gegen unsere harten Widerstand bisher keine grösseren Bodengewinne erzielen.

Nachdem die Angriffe der Amerikaner im Abschnitt von Houffalize zum Stehen gebracht wurden, greift der Feind namentlich mit Schwerpunkt im Raum von Malmedy und an der Sauer die beiden Flügel des Stellungsbogens an. Im Norden blieben die Geländegewinne der Amerikaner gering, zum Teil wurden sie ihnen wieder entzogen. An der Sauer gelang es dem Gegner nach heftigen Kämpfen einen Brückenkopf bei Diekirch zu gewinnen.

Volksgranadiere zerschlugen nördlich Remich amerikanische Bataillone, die verübergend über die Mosel gesetzt waren, und brachten Gefangene und Beute ein. Deutsche Panzer befreiten südlich davon mehrere Ortschaften, in die der Feind an den Vortagen hatte eindringen können.

In den unteren Vogesen wurde der Ring um die nördlich Reipertswiller eingeschlossene feindliche Kampfgruppe weiter eingeengt. Entlastungsangriffe zerschlugen. Gegen die in unserer Hand befindlichen Bunker der Maginotlinie bei Rittershofen rannten die Amerikaner von neuem vergeblich an. Nordöstlich Strassburg wurden die vom Feinde zu verteidigenden Orte Sessenheim und Herrlisheim im Sturm genommen, über 300 Gefangene eingebracht und zahlreiche feindliche Panzer vernichtet.

Aus Mittellitalien werden nur schwächere feindliche Angriffe östlich der etruskischen Berge gemeldet, die erfolglos blieben.

In Syrien warfen unsere Truppen in zweifachem Angriff den Feind aus seinen Stellungen südöstlich Vukovar und drangen zwischen Drau und Bosut etwa 20 km nach Osten vor.

Nach einem schwächeren Angriff nordamerikanischer Terrorflieger am gestrigen Tage auf saarpfälzisches Gebiet warfen britische Störflieger in der vergangenen Nacht verstreut Bomben im rheinisch-westfälischen Raum. Aus einem sowjetischen Bomberverband, der in den Raum von Breslau einflieg, wurden durch Nachtjäger und Flakartillerie der Luftwaffe 7 feindliche Flugzeuge zum Absturz gebracht.

Das Vergeltungsfeuer auf London wird fortgesetzt.

res. und der Waffen-SS in vorbildlicher Kampfgemeinschaft mit Verbänden der Luftwaffe und Kriegsmarine erst bei tropischer Hitze und dann in den Schneestürmen der kroatischen Berge die besonderen Schwierigkeiten dieses Gebirgs- und Bundenkrieges gemeistert, und sämtliche gegen Flanken und Rücken ihrer Bewegungen gerichteten feindlichen Angriffe erfolgreich abgewehrt. Drei bulgarische Armeen, starke Bandengruppen und mehrere bolschewistische Divisionen sind bei ihrem Versuch, sich den deutschen Marschkolonnen vorzulegen und sie zu vernichten, gescheitert. Wiederholt haben abgeschnittene Kampfgruppen den feindlichen Einschliessungsring gesprengt und steh zu den Hauptkräften durchgekämpft. Besonders schwere Aufgaben hatten die Pioniere zu lösen, die in rastloser Arbeit und oft im feindlichen Feuer Strassen, Brücken und Eisenbahnen wiederhergestellt und durch Sperrungen aller Art das Nachdrängen des Feindes aufgehalten haben. Auch die Leistungen der Versorgungstruppen des Heeres und der Transportgeschwader der Luftwaffe waren ausserordentlich. Seit Beginn der Abwehrbewegungen verlor der Feind mindestens 20.000 Tote; über 7000 Gefangene, darunter 5500 Bulgaren, 450 Geschütze aller Art und grosse Mengen von leichten und schweren Waffen fielen in unsere Hand.

Zimska bitka na vzhodu divja z največjim ogorčenjem

Težki poulični boji v Krakovu in Lodžu — Prodor sovjetskega bojišča severno od Blatnega jezera — Boljševiški probojni poskusi med Rominter Heide in Gumbinnenom so se izjalovili — Na zahodu silni sovražni napadi na področju Malmedija ter ob Sauerju

Führerjev glavni stan, 19. 1. DNB. Vrhovno poveljstvo oboroženih sil objavlja:

Posadka Budimpešte je odmaknila v pretekli noči svoje postojanke na zahodno obrežje Donave. Za njo pritiskajoči boljševiki so bili krvavo odbiti.

Severno od Blatnega jezera je predrt več napadalnih kolon boljševiške bojišče ter prodirajo proti vzhodu. Tudi severno od Donave so predrt naše čete v napadu sovjetske postojanke, pridobile več kilometrov ozemlja, zaplenile številne plen ter zajele ujetnike.

Na madžarsko-slovaškem obmejnem ozemlju je popustilo sovražno napadno delovanje.

V vzhodni Slovaški so potekali naši odmakalni premiki kot predvideno. Severno od Novoga Scaza se nadaljujejo trdi obrambni boji.

Na vsem bojišču od severnih obronkov Karpatov do Memela divja z največjo ogorčenostjo zimska bitka za nemško vzhodno področje. Med Krakovom, Czenstohovo, Lodžem, Kutnom ter Vislo prodirajoče sovjetske oklepniške osti so bile zapletene v boje. Na ulicah Krakova in Lodže se ogorčeno borimo. V kolenu srednje Pilice so zadale naše junaško se boreče čete sovražniku pri obrambi njegovih številnih napadov visoke krve in materialne izgube. Severno od Visle so naši oddelki pri Plöhnenu, Miellau, Krasnosieleu in Scharfenwiesu v silnih obrambnih bojih s proti zahodu in severu pritiskajočim nasprotnikom. Na bojiščem loku vzhodno od mazurske jezerske planote je oživilo bojno delovanje. Številni sovjetski sunki so se zrušili v našem obrambnem ognju.

Boljševiški probojni poskusi med Rominter Heide in Gumbinnenom so se izjalovili. Na področju severno od mesta so prodrli sovražni oklepniški do gornjega teka Instra. Protinapadi so v teku.

Na velebojiščih severno od Visle ter na vzhodnopruskem obmejnem ozemlju smo uničili večeraj 146 sovjetskih oklepnikov.

Na zahodu so zavzele naše čete z nenadnim napadom kraj Zetten severozahodno od Nimwegena. Sovražni

Odmikalni premiki iz Grčije zaključeni

Vrhovno poveljstvo vojske sporoča nadalje:

Sredi januarja so prekoračile zaščitnice nemških oddelkov, ki so bili umaknjeni iz južne Grčije, mostiče ob Drini pri Višegradu ter s tem dobile stik z našimi v jugovzhodni Hrvaški se nahajajočimi glavnimi silami. Po štirih in pol mesecih najtežavnejšega pohoda, ki je bil od zapustitve Grčije spremljan s stalnimi boji v odlični in komaj prometu dostopni gorski deželi, je bil brez omeje vrednih izgub zaključen prej skoraj brezizgleden odmakalni premik. Pod gotovim vodstvom Generalfeldmarschala Freiherra von Weichsa ter generalnega polkovnika Löhra so čete vseh vrst orožja vojske in orožja SS v zgledni bojni skupnosti z oddelki letalstva in vojni morarice najprej pri tropični vročini in nato v snežnih viharjih v hrvaških gorah obvladale posebne težave te gorske in tolovajske vojne ter so uspešno odbile vse sovražne napade, ki so bili usmerjeni proti bokom in hrbtu njihovih premikov. Izjalovili so se napadi treh bolgarskih armad, močnih tolovajskih skupin in več boljševiških divizij, ki so poskušale prepre-

čiti pot nemškim kolonom in jih uničiti. Ponovno so odrezane bojne skupine razbile sovražni obkoljevalni obroč ter se prebile do glavnih sil. Posebno težko nalogo so morali izvesti pionirji, ki so v delu brez odmora in čisto v sovražnem ognju popravljali ceste, mostove in železnice ter z zaporami vseh vrst zadržali za njimi pritiskajočega sovražnika. Tudi napori in uspehi oskrbovalnih čet vojske ter prevoznih jat letalstva so bili izredni. Od pričetka odmakalnih premikov je izgubil sovražnik najmanj 20.000 mrtvih ter preko 7000 ujetnikov, med njimi 5500 Bolgarov, 450 topov vseh vrst in velike količine lahkega in težkega orožja je padlo v naše roke.

Ameriške izgube v Evropi

Amsterdam. Glavni stan zaveznikih ekspedicijskih sil v Parizu je objavil v neki nadaljnji objavi, da znašajo ameriške izgube na evropskem bojišču od izkrcanja v Normandiji (6. junija 1944) do 1. januarja 1945 skupno 332.912 mož. Izgube ameriških letalskih sil tu niso vsote.

Zimska vzhodna bitka obojestransko narašča

Berlin, 19. jan. Sprito junaštva nemških čet se je v sredo zmanjšala brzina v Poljsko drveče boljševiške človeške in oklepne poplave. Pri veliki obsegu sovražnih divizij je še počasneje premikanje velik uspeh, ki omogoča nemškemu vodstvu, da prične s protikrepi.

V velikem loku Visle, koder leži še vedno težišče zimske bitke, pritiskajo sovjetski oklepniški dalje proti ruzopadu in severozapadu. Pred njimi stoje včasih v trdih črtah, včasih pa s prostim premikanjem boreči se varovalni oddelki ter privedene nemške rezerve. Za niti jih ovirajo nemške, od Visle odstopajoče čete. Ob močno razmahnjen bojnih črtah te bitke se bjejo borbne s največjo trdoto. Nekatera mesta so sicer res izmenjala posestnika, toda nemškim četam je na jugu bojišča uspelo preprečiti sovražne napadalne konice med Krakovom in Czenstohovo. Tu so Sovjeti skušali pregaziti nemško zaporna oddelke ter vdreti v njihove oporne postojanke še pred nemškimi črtami. Izpostavljena oporišča so vzdržala napade, pa tudi privedene rezerve so prišle pravočasno na mesto.

Neka pehotna divizija je odbila vzhodno od Krakova s svojim glavnim obkoljevanjem in s krepkimi protinapadi številne sovražne napade. Na ta način je preprečila boljševikom nameravani sunek preko Visle proti jugu. Severno od Czenstohove pa do Visle, zapadno od Varšave je bojišče še v pokretu. Tamkaj prodrele sovražne oklepniške konice se bore z nemškimi oporišči in prihajajočimi nemškimi četami. Za njihovim hrbtom se bjejo v globini bojišča med Kielci in spodnje Pilico ogorčeni boji. Iz tega odseka v vojnem poročilu javljani uspeh neke spodnjeoklepniške divizije, ki je v enem samem dnevu uničila 85 sovjetskih oklepnikov, moramo vrednotiti kot primer te trdote. Tudi ostali oddelki poročajo o visokih izgubah, ki so jih zadeli Sovjetom. Sovražnik je zaman poskušal, da bi padel s severa in juga v bok nemškim, iz varstvenih ruševin umikajočim se četam. Severno od Visle so vrgli Sovjeti v bitko nadaljnje oddelke. Tamkaj je sedaj že 60 sovjetskih divizij skupno s številnimi velikimi in majhnimi oklepniškimi oddelki. S pomočjo te množestvene uporabe je uspelo sovražniku pogoltniti svoje vdore proti zapadu in severu, čeprav so nemške čete z irtvovanjem samih sebe izredno junaško branile vsako ped zemljo.

Bitka je šla mimo Novo Georgijska in Ciechanowa, nato pa so Nemci sovražnika zopet ustavili. Po še nepopolnih poročilih so uničili tu v obrambnih bojih in s protinapadi z novo 133 sovjetskih oklepnikov. Vzhodno od Ciechanowa so nemške čete na področju Krasne sela krvavo odbile vse sovražne napade.

Na vzhodnopruskem obmejnem ozemlju so dosegle nemške čete zopet jason obrambni uspeh. Čeprav so ojačili boljševiške svoje sile na 35 strelskih divizij in številne oklepniške oddelke ter napravili jugozapadno od Sudana ter severno od Romintner Heide pri Gross Walterdorfu močne napade, so se ob cesti Ebenrode-Gumbinnen in pri Schlossbergu (Pillkall-nu) ponovno izjalovili njihovi prebitalni poskusi. S protinapadom so odstranile nemške čete ob cesti vzhodno od Gumbinnena krajevna vdorna mesta, dočim so se vršili za majhna sovražnikova napredovanja zapadno in severozapadno od Schlossberga hudi boji tudi še ponovi. Večina 69 v sredo na vzhodnopruskem obmejnem ozemlju unkenih sovjetskih oklepnikov je razbila neka šleziska oklepniška divizija. Na bojišču v Kurlandiji zimska bitka zamenkrat še ni posegla. Zato je ostalo, razen brezuspešnih sovražnih sunkov severno od Valnoda, v splošnem mirno.

»Povzročitelji svetovne nesreče« Najnovejši članek dr. Göbbelsa v »Reichu«

Berlin, 19. jan. Minister dr. Goebbels poudarja v svojem najnovejšem uvodniku v tedniku »Das Reich«, da bo postalo nemško spoznanje o narodni in mednarodni nevarnosti židov ob koncu te vojne svetovno spoznanje. Ni več daleč dan, piše minister, ko bo ves svet vzkliznil: Židje so krivi vse te nesreče ter jih je zato treba pozvati na odgovornost. Židje bodo doživeli ob koncu te vojne svoje Cannae. Propadla ne bo Evropa, temveč bo propadlo židovstvo, pravi dr. Goebbels v zaključku svojega članka o vlogi židovstva v tej vojni, o kateri piše naslednje:

Te vojne sploh ne bi mogli razumeti, ako se ne bi zavedali, da stoji kot gonilna sila za vsemi protinaravnimi dogodki, s katerimi skušajo naši združeni sovražniki prevarati svet in zaslepi človeštvo, mednarodno židovstvo. Ono predstavlja takorekoč lep, ki drži skupaj nasprotno koalicio, kljub vsem globokim ideološkim in interesnim nasprotstvom. Kapitalizem kot boljševizem isvirata iz istih židovskih koronin, oba sta le različen vej na istem drevesu ter nosita na koncu enake sadove. Mednarodno židovstvo se je poslužuje na način, ki je različen le v metodi, da bi tako zatrla narode ter jih držalo v svoji odvisnosti. Iz dejstev, da ne smejo v večini sovražnih in nevtral-

Bitka v velikem loku Visle pa je močnejše pritegnila v svoj tok južno od nje ležeče odseke. Sprito sovražnega vdora ob severnem bregu Visle je nastal med njenim lokom in vzhodnimi Beskidi bojiščni pomol, iz katerega se sedaj nemške čete odstranjujejo. Odmikalni pokreti potekajo večimoma brez sovražnega pritiska. Le pri Novem Scazu je prišlo do hudih bojov s pritiskajočimi boljševiki.

Na madžarskem obmejnem ozemlju je sovražnik ojačil svoj pritisk pri Blauensteinu in severovzhodno od Losone. Nemške čete so odgovorile na vsak sunek s takojšnjim protinapadom. Odbile so vse sovražne napade. Ob obeh straneh kolena Donave so se prav tako ves dan bili hudi boji. Boljševiki so s kako divizijo napadli nemške izbokline v gorovju Pilis. A tudi ta sunek se je do večera izjalovil. Severno od Donave so prodrli še nekaj dni napadajoči Nemci med stalno obrambo sovražnih protisunkov dalje naprej. Umikajoči se sovražnik je pustil na bojišču 17 razbitih oklepnikov.

V Budimpešti je obdržala nemško-madžarska posadka svoje predmostje vzhodno od Donave kljub močnim, z oklepniki, topniškim in borb. letali napadajočim sovj. silam. Izgubila je le majhen del starega mesta severno od Franc Jožefovega mostu. Boji so zaradi orkih cest v zapletenem starem mestu zelo težavni. Skoraj vse ulice so zatrpale ruševine podrtih hiš.

Borbe se bjejo za kleti ali večje stavbe, zgrajene v oporišča in bojne postojanke. Koder vzdrže betonske stene topniški ogenj, tamkaj se razvijajo boji za vsako posamezno nadstropje. Junaški odpor posadke zahteva od podnevi in ponoči navaljujočega sovražnika potoke krvi.

Na zapadnem bojišču so bile nove postojanke nemških čet na belgijsko-luxemburškem področju tako močne, da so izgubili napadajoči Severnoamerikanci pred njimi v obeh zadnjih dneh okrog 100 oklepnikov. V Alzaciji je zbral nasprotnik pred nemškimi vdornimi mesti v Maginotovo črto več divizij, ki so neprestano napadale nemške postojanke. Ko je silovitost sovražnih napadov nekoliko popustila, so napravile nemške čete uspešne protisunke. Pri tem so stisnile na višinah tik vzhodno od Reipertswillerja obkoljene ameriške sile na najozji prostor, koder jih naprestando obstreljujejo s težkim orožjem. Severnoamerikanci so imeli visoke izgube tudi pri Hattenu, kjer so osemkrat zaman napadli ter izgubili vsakokrat skoraj polovico svojih napadajočih oklepnikov. Severno od Strassburga so uničili Nemci 17 oklepnikov. Tu so vdrli ameriški in francoski oddelki začasnoma v Herlisheim. S takojšnjim sunkom so razbili Nemci sovražnika razen treh vse ostale napadajoče oklepniške.

Slab položaj v gorah Hagenanškega gozda stoječih sovražnih sil so Nemci še poslabšali z napravo nadaljnega predmostja severno od izliva reke Moder. V tem nastopu so osvobodile njihove čete več krajev, med njimi Stättmatten in Dingelsheim. Posadki so uničile.

Razen v Alzaciji so oživeli boji tudi na belgijsko-nizozemskem obmejnem ozemlju. Britanski sunek pri Maaseycku postaja vedno bolj močan. Usmerjen je proti trikotju med spodnjo Roero in Masso ter bi očitno rad razbremenil v Ardenih teže boreče se Severnoamerikance. Po pričetnih uspehih je napad obležal v ognju nemških topov.

nih držav listi, govorniki in radio niti omeniti židovstvo, izhaja, kak vpliv imajo židje na javno mnenje teh dežel. V Sovjetski zvezi obstaja na primer zakon, po katerem je antisemitizem, dobro prevedeno, informiranje javnosti o židovskem vprašanju, kazniv s smrtjo. Poznavala teh razmer nikakor ne preseneča, da je izjavil nek Kremljev zastopnik ob Novem letu, da Sovjetska zveza ne bo mirovala, dokler ne bo vjel ta zakon po vsem svetu. Z drugimi besedami hočejo doseči sovražniki v tej vojni totalno židovsko nadvlado nad narodi. V bogataških deželah ne kaznujejo sicer boja proti surovi samovolji židovskega plemena s smrtjo, toda židveka uničijo z družabnim in gospodarskim bojkotom ter z duševnim strahovanjem ki rodi konec koncem prav iste posledice. Stalina, Churchill in Roosevelt je napravilo židovstvo. Ker jih neomejeno podpira ga prav tako brezumno ščitijo. Židovstvo je za Anglije tabu. Medtem ko se sovražni vojak boje na bojiščih, tamkaj krvave in umirajo, kujejo židje na borzih in v verižništvom rumenjakke iz svojih žrtve. Ako si upa kak pošten človek proti temu nastopiti ter obtožiti židje kot zločince, potem ga njihov tisk zaslišuje ter spravi

(Nadaljevanje na drugi strani)

